

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת סנהדרין

דפים ק"ו - קי"ג, פרשת וירא תשע"ח

דרך ישרה תמצית הדף

דף קו

1. בלעם אמר לבלק שה' שונא זימה ועמ"י מתאווים לכלי פשתן, כך יוכל להכניס זנות לעמ"י ויה' ישנאם. 2. עשה אהלים והושיב בהם זונות, זקינה מבחוץ שמכרה כפי שויו וילדה מבפנים שמכרה בזול. 3. הילדה הכניסה אותו ונתנה לו לשתות יין. 4. א"ל השמע לי, וא"ל שיפעור לע"ז. 5. בכך עבדו ע"ז וכפרו בתורת משה. 6. שטים, כך שמה או לשון שטות. 7. ותקראן לעם, שנודמנו להם בגופן או שעשו את כולם בעלי קריין. 8. אשכחן שהיכין שנאמר וישב הוא לשון צער: בשטים, דיבת יוסף, מות יעקב, ושטן לשלמה. סוגיא דדואג האדומי 1. בתחילה נקרא דואג שה' דאג שלא יצא לתרבות רעה, ובסוף נקרא דויג לשון ווי. 2. מה תתהלל ברעה הגבור, הרי חסד ה' נטוי עליך כל היום. 3. ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי, כיצד אתה דורש כאשר אתה מגיע לפרשת מרצחים ומספרי לשה"ר. 4. ותשא בריתי עלי פיך, שתורתו היתה מהשפה ולחוץ. 5. ויראו צדיקים, בתחילה יראו ממנו ובסוף שחקו עליו. 6. חיל בלע ויקיאנו, שה' רצה להמיתו אחר שישכח את תורתו, ודוד אמר שה' לא יחכה לזה. 7. גם אל יתצך לנצח, שאינו בא לעוה"ב. 8. יחתך ויסחך מאהל, שלא יאמרו בבימ"ד הלכות משמו. 9. ושרשך מארץ חיים, שלא יהיו לו צאצאים רבנן. 10. מעלותיו: איה סופר כל אותיות שבתורה, איה שוקל ק"ו, ואיה סופר את המגדלים ששנה והסתפק במגדל הפורח באויר. ואמרין דאין רבותא באיבעיות אלא רחמנא ליבא בעי, כמו רבי יהודה שמיד הוריד גשם. 11. להו"א דואג ואחיתופל לא סברו שמעתא, ולמסקנא לא סלקא להו שמעתא אליבא דהלכתא, שזהו סוד ה' ליראיו. 12. מות דואג: לאחר ששכח תלמודו, שנאמר הוא ימות באין מוסר. 13. וכן נצטרע, שנאמר הצמת. 14. נודמנו לו שלשה מלאכי חבלה: לשכחו תלמודו, לשרוף את נשמתו, ולפזר את אפרו בביכ"נ. 15. דואג היה בימי שאול ואחיתופל היה בימי דוד, ולא ראו זה את זה. 16. מנין שנותיהם, דואג ל"ד ואחיתופל ל"ג. 17. כיצד קרא דוד לאחיתופל בתחילה רבו ואלופו, לאחמ"כ חבירו, ולבסוף תלמידו אוכל לחמו.

דף קז

השמועות בדוד המלך 1. אין לבקש מה' שיביאנו לידי נסיון, שהרי דוד שאל מדוע לא אומרים אלוקי דוד ובקש נסיון ונכשל. 2. מעל משכבו, שדוד הפך ושימש מטתו ביום כדי להשקיט את יצרו, ולא ידע שאבר קטן משביעו רעב. 3. בת שבע רחצה על הגג מתחת כוורת, והשטן נדמה לציפור ודוד ירה בו חץ ופגע בכוורת. 4. צרפתי בל תמצא, שה' חשב לצרפו וחטא. 5. זמותי, אמר הלואי שהיה ניתן זמם בפי מתי שבקשתי שתנסני. 6. נודי הרכם צפור, דוד בקש מחילה כדי שלא יאמרו הר שבכם צפור נדדתו. 7. דוד אמר שיכל לכפות את יצרו, אך למען תצדק בדברך אמר שלא יאמרו ניצח העבד את אדונו. 8. לצלע נכון,

שבת שבע היתה ראויה להיות צלעו, אלא באה לו במכאוב ואכלה פגה. 9. קרעו ולא דמו, שהלבינו את פני דוד. הם פסקו ממשנתם ואמרו לו הבא על אשת איש במה מיתתו, א"ל בחנק אבל יש לו חלק לעוה"ב, משא"כ המלביץ פני חבירו ברבים. 10. בדמעתי ערשי אמסה, שדוד קיים מצות עונה בי"ח נשוי אף בשעת חליו. 11. דוד בקש לעבוד ע"ז מפני חלול ה' שבנו בא להרגו, שנאמר עד הראש. וחשי הארכי אמר לו שלא דרש סמוכין, דמי שנושא אשת יפת תואר נולד לו בן סורר ומורה.

המחילה לדוד על העוון 1. ה' מחל לדוד על: שגיאות, נסתרות, זדונות: ושלא ידרשו רבנן בחטאו. אך לא נתקבלה בקשתו שימחק סורחנו, שאפילו י' של שרי צוות עד שהתווסף ליהושע. 2. ונקיתי מפשע רב, דוד בקש מחילה, וה' אמר שיקבל עליו יסורין. 3. יסורי דוד: נצטרע שנאמר תחטאני באזוב. 4. נסתלקה הימנו שכינה, שנאמר השיבה לי ששון ישעך. 5. פירשו הימנו סנהדרין, שנאמר ישובו לי יראיך. 6. ילפינן שיסורי דוד היו ששה חדשים, שהם חסרים במנין שנות מלכותו. 6. דוד בקש אות לטובה, וקיבל זאת בימי שלמה. שלא נפתחו שערי ביהמ"ק באמירת כ"ד רננות, ולא בשאו שערים ראשיכם, עד שאמר זכרה לחסדי דוד עבדך, ואז פני שונאי דוד נהפכו לשולי קדירה.

השמועות בגיחזי 1. אלישע הלך לדמשק בכדי להחזיר את גיחזי בתשובה, ולא חזר כי החוטא ומחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה. 2. חוטא ומחטיא: שתלה את עגלי ירבעם באויר ע"י אבן שואבת. 3. י"א שהחטיא בכך שחקק שם בפה העגלים ואמרו אנכי ולא יהיה לך. 4. י"א שדחה רבנן מפני אלישע, מזה שמתי שנטרד נהיה צר המקום. 5. אלישע דרש בפרק שמונה שרצים, שנאמרו שמונה דברים בפסוק: ולקחת כסף ובגדים זיתים וכרמים צאן ובקר עבדים ושפחות. 4. גיחזי לקח מנעמן כסף ובגדים, ואלישע ראה שפרחה בגיחזי צרעת נעמן, ואמר לו שתדבק בו ובזרעו עד עולם. 5. ארבעה אנשים היו מצורעים, זה גיחזי ושלת בניו. 6. לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת, לא כמו אלישע שדחה את גיחזי בשתי ידים. וכן לא כיהושע בן פרחיה שדחה את אותו האיש משום שהביט באכסניא, ובגלל שנדחה עבד ע"ז וכישף והסית והדיח את ישראל. 7. יצר תינוק ואשה תהא שמאל דוחה וימין מקרבת. 8. אלישע חלה שלשה חולאים, על שגידה דובים בתינוקות, שדחה את גיחזי, והחולי שמת בו, שנאמר חלה את חליו אשר ימות בו. הראשונים שהתחדשו אצלם 1. זקנה באברהם, כיון שלא הבדילו בינו לבין יצחק, שנאמר ואברהם זקן. 2. יעקב בקש חולי, שנאמר הנה אביך חולה. 3. אלישע חלה ונרפא, שנאמר חלה את חליו אשר ימות בו.

פ"ד קח

הדורות שאין להם חלק לעוה"ב 1. דור המבול, וכן אינם עומדים בדין. 2. דור הפלגה. 3. אנשי סדום, ופליגי אי עומדים בדין. 4. מרגלים, שנאמר וימותו בעוה"ז במגפה לעוה"ב. 5. דור המדבר לר"ע אף אינם עומדים בדין, ולר"א נאמר עליהם אספו לי חסידי. 6. עדת קרח לר"ע לא עתידים לעלות, ולר"א נאמר עליהם מוריד שאול ויעל. 7. עשרת השבטים, לר"ע אינם עתידים לחזור, ולר"א עתיד להאיר להם כיום. 8. וכן אנשי עיר הנדחת אין להם חלק לעוה"ב.

סוגית דור המבול ונח 1. אין להם חלק לעוה"ב, שנאמר עליהם וימח בעוה"ז וימחו מן הארץ לעוה"ב. 2. לא ידון רוחי, לא דיין ולא רוח ואין נשמתן חוזרת לנדנה ואף בתחיית המתים נשמתם תשרפם. 3. דור המבול נתגאו בשביל הטובה שה' השפיע להם, שנאמר ביתיהם שלום מפחד וכו' ואמרו לאל סור ממנו. 4. ה' דן אותם במבול, בגלל שהכעיסו בטובה שהשפיע להם ואמרו שלא צריכים ממנו גשמים, או כיון שנתגאו וניאפו בגלגל העין שדומה למים. 5. קלקלו ברבה רעת האדם לכן נידונו במעינות תהום רבה, ונשתיירו מהם שלשה מעינות. 6. כי השחית כל בשר את דרכו, שהרביעו: בהמה על חיה, חיה על בהמה, הכל על אדם, ואדם על הכל. וכולם חזרו למינם, חוץ מתושלמי. 7. כי מלאה הארץ חמס, שדינם נחתם על החמס. 8. החמס קם, שנזדקף כמקל נאמר לה' שאין תועלת בדור המבול. וי"א שאמר זאת אף על נח, שנאמר ולא נח בהם. 9. כי נחמתי ונח, שגזר הדין נחתך אף על נח, אלא שמצא חן בעיני ה'. 10. וינחם ה', מלשון נחומים שה' אמר יפה עשיתי שתקנתי להם קברות, וי"א מלשון חזרה שאמר לא יפה עשיתי. 11. וימח את כל

היקום, כיון שה' ברא את היקום כולו בשביל האדם והוא חטא. 12. מכל אשר בחרבה מתו, למעט דגים. 13. נח התרה בהם, שנבלותיהם יצופו כנודות על פני המים וכל באי עולם יקחו מהם קללה. 14. ה' עיכב את הזמן מפני שחיכה למות מתושלת, והם לא חזרו. 15. לפיד בוז, נח הוכיחם בדברים קשים כלפידים, והיו מבזים אותו ואמרו שאינם יראים מפני מבול של אש ושל מים בין מהארץ ובין מהשמים. 16. מי המבול היו קשים כמי ש"ז. 17. קלקלו ברותחין בעבירה, וברותחין נדונו שנאמר וישוכו מלשון שככה.

ויהי לשבעת הימים 1. ימי האבילות על מתושלת, מכאן שהספד צדיקים מעכב את הפורענות. 2. ה' שינה בהם את סדרי בראשית, שהשמש זרחה מהמערב ושקעה במזרח. 3. לאחר הזמן הגדול של מאה ועשרים שנה ה' קבע להם זמן קטן. 4. הטעימן מעין עוה"ב, כדי שידעו מה הפסידו.

סוגית נח והתיבה 1. צדיק תמים היה בדורותיו, לר"י רק בדורו וכמו חבית יין הנתונה במרתף חומץ שרק במקומה ריחה נודף, ולר"ל כ"ש בדורות אחרים וכמו בושם המונח במקום הטינופת ומריח. 2. מכל הבהמה איש ואשתו, אלו שלא נעבדה בהן עבירה. וידע לפי מי שהתיבה קולטתו, או אלו שבאו מאליהן. 3. גופר, זהו עץ מבליגה או גולמיש. 4. צוהר, אבנים טובות המאירות כצהרים. 5. שלשת המדורים, תחתיים לזבל אמצעים לבהמה ועליונים לאדם. 6. העורב השיב תשובה נצחת לנח, רבך שונאני שצוה להכניס רק שנים מהטמאים, ואתה שונאני ואינך חושש אם אכלה. 7. נאסרו בתיבה בתשה"מ, שבכניסתם נאמר אתה ובניך ואשתך, וביציאם נאמר אתה ואשתך ובניך ונשיהם. 8. שמשו בתיבה ולקו: כלב נקשר, עורב יורק, וחם לקה בעורו. 9. וישלח את היונה מאתו, שדירת עופות טהורים עם הצדיקים. 10. עלה זית טרף, שאמרה לה' שעדיף לה שיהיו מזונותיה מרורים כזית וביד ה'. 11. יצאו למשפחותיהם, ולא הם בפ"ע. 12. שם סיפר לאליעזר שהיה להם בתיבה צער גדול מה להאכיל כל בע"ח ולתת בזמן, הזיקית אכלה תולעים, האריה ניזון מחומו, אורשינה לא רצה לצער את נח והתברך באריכות ימים. ואליעזר סיפר לשם על ניסי העפר שנהפך לחרבות, וכן אירע לנחום איש גמזו.

פ"ד קט

סוגית דור הפלגה 1. אין להם לעוה"ב, שנאמר ופיץ אותם בעוה"ז ומשם הפיצם לעוה"ב. 2. להו"א אמרו שיעלו מהמגדל לרקיע ויכוהו כדי שיזובו מימיו, ודחינן א"כ שיבנו בהר. 3. היו שלשה כיתות בבקשת העליה לרקיע, היו שאמרו שישבו שם ואותם ה' הפיצם, אלו שאמרו שיעשו מלחמה נעשו קופים ושדים, ואלו שאמרו שיעבדו ע"ז ה' בלל את שפתם. 4. לר"י כולם נתכונו לע"ז, ויליף בגז"ש שם. 5. המגדל שלישו נשרף שלישו נבלע ושלישו קיים. 6. הנמצא סביבות המגדל משכח תלמודו, כגון בבל.

עוונות סדום 1. רעים וחטאים, בגופן ובממונם בעוה"ז ולעוה"ב, לה' זו ברכת ה', מאד שפיכות דמים ושהתכוונו לחטוא. 2. נתגאו בגלל הטובה והשפע שה' השפיע עליהם, ואמרו שלא יכניסו אורחים כדי שלא יכלו את ממונם. 3. גדר הדחוייה, שהיו נותנים בעלי ממון מאחורי קיר נטוי ודוחים אותו עליו ונוטלים את ממונו. 4. חתרו בחשך את הבתים, שנתנו לבעלי ממון אפרסמון והניחום בבית גנזיהם ולערב הריחו אותו ככלב וחתרו שם.

משפטי סדום 1. אמרו שמי שיש לו שוורים ירעה את בהמות העיר יום אחד, ומי שאין לו ירעה שני ימים. והיה יתום ששחט את השוורים, ואמר שמי שיש לו שוורים יקח עור אחד ומי שאין לו יטול שני עורות. 2. העובר במברא להכנס משלם זון, ואם בא בדרך אחרת משלם שתיים. 3. מי ששם שורת לבנים כל אחד נטל ממנו וכן עשו למי שהניח דברים למכירה. 4. שמות הדיינים: שקראי שקרוראי זיפי ומצלי דינא. 5. מכה אשה והפילה, אמרו שתנתן האשה למכה עד שתתעבר שוב. 6. המוריד אוזן חמור, מביאים את החמור לחובל עד שתצמח אוזנו. 7. הפוצע את חברו, מקבל ממנו כסף על שהקיז את דמו. אליעזר עבד אברהם פצעוהו והשופט חייבו לשלם, ופצע את השופט ואמר לשופט שישלם לחובל במקום אליו. 8. היתה להם מטה לאורחים, אם היה ארוך קצרוהו ואם היה קצר מתחוהו, ואליעזר אמר להם שאינו יושן על מיטה. 9. היו נותנים לעני כסף וכתבו עליו את שמם, ולא מכרו לעני כלום ומת ברעב ואז כ"א נטל את כספו. 10. מי

שהזמין אורח לסעודה היו מפשיטים את גלימתו, ואליעזר היה בסעודה ואמר על מי שישב לידו שהוא הזמינו, וכולם ברחו ונשאר לאכול לבד. 11. נערה שנתנה לחם לעני בכד סכו אותה בדבש ואכלוה דבורים, וזהו זעקת סדום כי רבה, מלשון ריבה.

שמות קרח ועדתו 1. ויקח קרח, שלקח מקח רע לעצמו. 2. קרח, שעשה קרחה בישראל. 3. בן יצהר, שהרתיח את כל העולם כצהרים. 4. בן קהת, שהקהה את שיני מולידיו. 5. בן לוי, שנעשה לוי בגהנום. 6. לא נאמר בן יעקב על שעיקב עצמו לגהנום, מפני שיעקב בקש רחמים בקהלם אל תחד כבודי. 7. דתן, שעבר על דת. 8. אבירם, שאיבר וחיזק את לבבו מעשות תשובה. 9. און, שישב באנינות. 10. בן פלת, שנעשו לו פלאות. 11. בן ראובן, שראה והבין.

סדר קי

סוגית קרח ועדתו 1. ויאבדו מתוך הקהל, לר"ע לעוה"ב, ולריב"ב כאבידה המתבקשת שנאמר כשה אובד בקש עבדך. 2. חכמת נשים, אשת און שהצילתו בכך שאמרה לו הרי תמיד תשאר תלמיד, ואף שנשבע להם הצילתו ע"י שהרדימה אותו, והיא סתרה את שערך וכך לא נכנסו לקרוא לו, עד שנבלעו. 3. אוולת בידה תהרסנו זו אשת קרח שטענה על משה כדלקמן. 4. ויקומו לפני משה נשיאי העדה, המיוחדים שבעדה. 5. קריאי מועד, שיודעים לעבר שנים ולקבוע חדשים. 6. אנשי שם, שיצא שםם בכל העולם. 7. וישמע משה, שכ"א קנא את אשתו ממנו, לכן נטה אהלו מחוץ למחנה. 8. אין מחזיקין במחלוקת: מזה שמשה הלך לדתן ואבירם, וכן עובר בלאו, וראוי להצטרע דילפינן בגז"ש יד מצרעת משה. 9. עושר שמור לבעליו לרעתו זה עשרו של קרח, שמפתחות אוצרותיו היו מעור משאוי שלש מאות פרדות. 10. יוסף הטמין במצרים שלשה אוצרות, ונתגלו: לקרח, לאנטונינוס, ואחת שמורה לצדיקים לעת"ל. 11. פליגי אם קרח לא היה מהבלועים ולא מן השרופים, או שגם נבלע וגם נשרף. 12. שמש ירח עמד זבולה, שעלו לזבול ואמרו שיצאו אם ה' יעשה דין למשה, וה' זרק בהם חצים על כך שמוחים על כבוד בשר ודם ולא על כבוד ה' שעובדים בעולם ע"ז, ומאז לא יוצאים עד שמכים אותם. 13. ואם בריאה, שאם פתח הגהנום כאן מוטב, ואם לא אז יברא ה'. 14. בני קרח לא מתו, שנתבצר להם מקום בגהנום ועמדו עליו ואמרו שירה. 15. הטייעא הראה לרבב"ח את מקום בלועי קרח שאומרים משה ותורתו אמת והם בדאים, וסובבים בגהנום כבשר בקלחת.

טענות אשת קרח על משה 1. משה מלך. 2. אהרן אחיו כהן גדול. 3. בני אהרן סגני כהונה. 4. תרומה לכהן. 5. מעשר שהוא ללוויים, לוקח עשירית תרומת מעשר. 6. גזו את שערותיכם, ומה שגזו לעצמו זה רק כדי להפיס דעתכם. 7. הניף אתכם כמו רעי. 8. אמר לכם תעשו תכלת בציצית, לכן תכסה את כל אנשיך בטליתות שכולן תכלת.

חומר כבוד רבו 1. החולק על רבו כחולק על השכינה, שנאמר בקרח בהצותם על ה'. 2. וכן העושה מריבה, שנאמר במי מריבה אשר רבו בני" את ה'. 3. וכן המתרעם, שנאמר לא עלינו תלונותיכם כי על ה'. 4. וכן המהרהר אחרי רבו, שנאמר בשרפים וידבר העם באלוקים ובמשה.

הפסוקים האם יש עוה"ב לדור המדבר 1. לר"ע יתמו בעוה"ז וימותו לעוה"ב. 2. וכן נשבעתי באפי אם יבואו אל מנוחתני, ולר"א באפי נשבעתי וחזורני בי. 3. לר"א באים שנאמר אספו לי חסידי, ולר"י קאי על חסידי הדורות. כורתי בריתי אלו חמו"ע, עלי זבח אלו שנשחטו על ד"ת כמו ר"ע. 4. לרשב"מ באים, שנאמר ופדויי ה' ישובו. 5. רבב"ח מייתי מזה שאחרים באים בזכותם שנאמר זכרתי לך חסד נעוריך.

עוה"ב לעשרת השבטים 1. לר"ע אינם חוזרים שנאמר וישליכם כיום הזה שלא חוזר, ולר"א יאיר להם כיום. 2. לר"ע ויתשם בעוה"ז וישליכם לעוה"ב. 3. לרשב"י אם מעשיהם כיום הזה לא יחזרו ואם יחזרו בתשובה ישיבם. 4. לרבי באים לעוה"ב, שנאמר יתקע בשופר גדול ובאו האובדים. 5. לרבב"ח באים, שנאמר לירמיה שיקרא לשוכנים צפונה שה' לא יטור לעולם.

השמועות בעוה"ב לקטנים 1. נאמר שלא ישאר לרשעי ישראל שרש וענף: לר"ג לומר שאף לבניהם אין חלק לעוה"ב, וי"א דקאי על מצוה ושיורי מצוה, או על נשמה וגוף. 2. לר"ע לקטני רשעי בני" יש חלק

לעוה"ב, שנאמר שומר פתאים ה'. 3. קטני רשעי הגוים לכו"ע אינם באים לעוה"ב, שנאמר ותאבד כל זכר למו. 4. פליגי ממתי קטן בא לעוה"ב: משעת זריעה, לידה, מילה, דיבור, ענית אמן. ממתי קטן ישראל בא לעוה"ב 1. משעת לידה, שנאמר לעם נולד. 2. שמדבר, שנאמר יסופר לה. 3. זריעה, זרע יעבדנו. 4. מילה, נשאתי אימך. 5. שעונה אמן, שנאמר ויבא גוי צדיק שומר אמונים, שאומרים אמן.

פדף קיא

אמרין דלא ניחא למרייהו שיאמרו 1. שאול פוערת פיה לבלי חק, פליגי האם ילך לשאול מי ששייר אפילו חק אחד או מי שלא קיים אפילו מצוה אחת. 2. פי שנים יכרתו והשלישית תשאר, פליגי אם שליש של נח והיינו כל בני שם, או שליש מתוך שם. 3. אחד מעיר ושנים ממשפחה, פליגי אם כך ישארו ודברים ככתבן, או אחד מהעיר מזכה את כולה.

השמועות במשה 1. נכנסו לארץ ישראל שנים מתוך ששים רבוא, כך יצאו ממצרים וכך יהיה לעת"ל. 2. זקן מצרי הראה לראב"י כיצד אבותיו המיתו את עמ"י, ע"י שהטביעו בים, הרגו בחרב ומעכו בבנין. 3. משה אמר למה הרעות, וה' אמר לו שהאבות שונים ממנו שהם לא הרהרו על מדותיו ולא שאלו מה שמו. 4. עתה תראה, שמשה יראה רק במלחמת פרעה ולא ראה את ל"א המלכים. 5. וימהר משה ויקוד, פליגי אם ראה מדת ארך אפים או אמת. 6. משה ראה את מדת ארך אפים לצדיקים ורשעים, ואמר שלא נצרך לרשעים. ובחטא העגל הוצרך לזה, וזהו ועתה יגדל כאשר דברת, ש"מ שראה ארך אפים. 7. וכן נאמר ה' לאורך ימים הסמוך לתפילה למשה, ש"מ שראה ארך אפים.

ה' עתיד להיות לעטרה בראש כל צדיק, וילפינן מהפסוק לאיזה צדיקים 1. לעטרת צבי, לעושים צביונו ומצפים לתפארתו. 2. למי ששמים עצמו כשיריים. 3. לרודה את יצרו. 4. הדן דין אמת לאמיתו. 5. המתגבר ביצרו. 6. הנושא ונותן במלחמתה של תורה. 7. למשכימים ומעריבים לביכ"נ. 8. והאחרים פקו פלילה וזהו שילכו לגהנום.

דיני מדיחי עיר הנדחת 1. צריך שיהיו מדיחיה מאותה העיר ומאותו השבט, שנאמר יושבי עירם. ר"י מייתי מכאן ראיה שחולקין עיר אחת לשני שבטים, ולר"ל איירי שיושב שם מכח ירושה או במתנה. 2. צריך שיוודח רובה, להו"א דנים וחובשים, ולמסקנא דנים וסוקלים עד רובה, או שמרבים בתי דינים ומעיינים וגומרים את דינם בלשכת הגזית. 3. שידוחוהו אנשים, לכה"פ שנים. 4. אנשים ולא נשים וקטנים. 5. יצאו הן, ולא שלוחן. 6. מקרבך, ולא מהספר. 7. החמרת והגמלת חשיבי כיושבי העיר אם נשתהו שלושים יום, ולהחשב כאחד מבני העיר ליתן לצרכיה זה רק אחר י"ב חדש.

פדף קיב

דין נכסי עיר הנדחת 1. נכסי צדיקים, שבתוכה אובדין ושחוצה לה נשארים. 2. נכסי רשעים שחוצה לה אם נמצאים קרוב ויכולים להקבץ לתוכה, אובדין עמה. 3. פקדונות מותרין, והיינו של עיר אחרת שהופקדו בה, וקמ"ל דאף שקבל אחריות לא הויא כדידיה. 4. שותפות שחציה שייכת לבן עיר הנדחת: בהמה אסורה כיון שכולה צריכה שחיטה, ובעי אי שחיטתה מטהרתה מידי נבילה. 5. עיסה מותרת, דכמאן דפליגא דמיא. 6. מלבוש הצדיקים מותר, ואינו כנכסים. 7. שיער שבראש רשעיות א"צ שריפה, כיון שמחוסר קציצה. 8. פאה נכרית התלויה ביתד, בעי אי הויא כלבוש ושרי או כנכסים ואסור, תיקו. 9. ממעטינן שלל שמים שנאמר שללה, כדלקמן. 10. האילנות שבה, תלושין אסורים ומחוברים מותרים כיון דמחסרי קציצה, וביריחו אף מחוברים אסורים שנאמר בה היא וכל אשר בה.

דיני קדשי שמים שבעיר הנדחת 1. קדשי בדק הבית נפדין. 2. תרומות ירקבו, ואיירי להו"א בתרומה ביד ישראל, ולמסקנא בתרומה שביד כהן, אבל תרומה שביד ישראל תנתן לכהן שבעיר אחרת. 3. מעשר שני וכתבי הקודש יגנוזו. 4. קדשי קדשים, לרבי יוחנן ימותו בכיפה משום זבח רשעים תועבה, ולר"ל ירעו דאמרין בהו הואיל ואישתני. 5. קדשים קלים, לר"י ה"נ הו זבח רשעים תועבה, לשמואל יפדו דחשיבי שלל שמים, ולר"ל אסירי משום דהוי ממון בעלים. להו"א דר"ל הא דאמרין קדשי מזבח ימותו אתי כר"ש

ואיירי בכל הקדשים שחייב באחריותן, ולמסקנא איירי בקק"ל ובשיטת ריה"ג. 6. בכור ומעשר בעלי מומין אליבא דר"ש, לרבינא נפדים כיון שלא נאכלים בתורת בהמתך, ולשמואל חשיבי שללה ונהרגין בסייף. 7. בכור ומעשר תמימין שממעטינן לר"ש, לרבינא משללה ולשמואל מבהמתה משום שנאכלים במומן לבעלים.

דיני עיר הנדחת 1. כונסין את כל שללה אל תוך רחובה. 2. אם אין לה רחוב, לרי"ש אינה נעשית עיר הנדחת דבעי רחובה דמעיקרא, ולר"ע עושין לה שרחובה משמע אף דהשתא. 3. היה רחובה חוצה לה, כונסין אותו לתוכה. 4. כליל לה, אמר הקב"ה שאם עושים דין בעיר הנדחת כאילו הקריבו לפניו עולה. 5. לא תבנה עוד לכמות שהיתה, ולגנות ופרדסים ריה"ג אוסר ור"ע שרי. ונחלקו להו"א במקום שיש כלל בעשה ופרט בל"ת אי דרשינן בכלל ופרט, ולמסקנא פליגי בלשון לא תבנה עוד. 6. עיר שיש בה כתבי הקודש, לחכמים יגנוזו והעיר נשרפת, ולר"א לא נעשית עיר הנדחת דבעי שיוכלו לשרוף את כל העיר.

דף קיג

אליהו וחיאל בית האלי 1. יהושע קילל שמי שיבנה את יריחו או עיר על שמה, בבכורו ייסדנה ובצעירו יציב דלתיה. 2. חיאל בית האלי בנה את יריחו, בקבורת אבירם בכורו ייסדה והיה מקבר את בניו והולך עד שבהצבת דלתיה מת שגוב צעירו. 3. אחאב אמר לאליהו שקללת יהושע התלמיד מתקיימת, ולא קללת משה הרב שאמר ועצר את השמים. 4. מיד אמר אליהו שירד גשם רק לפי דברו, והתפלל וקיבל את מפתח הגשמים. 5. אליהו הסתתר בנחל כרית, והעורבים הביאו לו לחם ובשר בבוקר ובערב ממטבחיו של אחאב. 6. כשהיה צער בעולם ה' גלגל שאליהו ילך צרפתה בכדי שיצטרך לבקש את מפתח תחיית המתים וישיב את מפתח המטר. משום ששלשה מפתחות לא נמסרו לשליח, מפתח של יולדת גשמים ותחיית המתים. 7. לבסוף הגשם חזר ע"י ה' ולא על ידו. 8. רבי יוסי דרש שאבא אליהו היה קפדן על אחאב, ואליהו הוכיח את זאת בכך שהקפיד על רבי יוסי ולא נראה אליו שלשה ימים.

ביאת צדיקים ורשעים 1. בא רשע לעולם בא חרון, שנאמר בבא רשע בא גם בו. 2. רשע אבד באה טובה, שנאמר באבוד רשעים רנה. 3. צדיק נפטר באה רעה, שנאמר כי מפני הרעה נאסף הצדיק. 4. בא צדיק הגיעה טובה, שנאמר בנח זה ינחמנו.

הדרן עלך פרק חלק וסליקא לה מסכת סנהדרין.

שאלות לחזרה ושינון

ד. סוגית נח והתיבה, תשה"מ והיציאה מהתיבה (12)	דף קי
א. סוגית דור הפלגה	ארבע הדיוטות, בלעם
א. סוגית דור הפלגה, חטאם וענשם (6)	א. המעשה כיצד חטאו בשיטים בזנות עם בנות מואב ובע"ז של בעל פעור (8)
אנשי סדום	ארבע הדיוטות, דואג
ב. עוונות אנשי סדום (4)	ב. סוגיא דדואג האדומי, חטאו מעלותיו מותו ואחיתופל (17)
ג. המשפט המעוקל ששרר בסדום (11)	דף קז
עדת קרח	ארבע הדיוטות, אחיתופל ~ חטא דוד ובת שבע
ד. הדרשות על שמותיו של קרח ועדתו (11)	א. סוגיא דדוד המלך בחטא בת שבע, ותשובתו (11)
דף קי'	ב. המחילה על עוון בת שבע והיכן (6)
עדת קרח	ארבע הדיוטות, גיחזי
א. סוגית קרח ועדתו, מחלוקתו ועדתו וכיצד נענשו (15)	ג. סוגיא דגיחזי ואלישע, ומה נלמד ממנו (8)
ב. כיצד הסיתה אשת קרח את בעלה על משה (8)	ארבע הדיוטות, גיחזי ~ אלישע ~ המתחילים
עדת קרח ~ בהצותם על ה'	ד. הדברים שהתחדשו, מי היו הראשונים שהתחדש
ג. חומר כבוד רבו ומנין (4)	אצלם, ומנין (3)
דור המדבר	דף קח
ד. המחלוקות האם לדור המדבר יש חלק לעוה"ב, ודרשות הפסוקים (5)	משנה - דור המבול וכי'
משנה - עשרת השבטים	א. הדורות שאין להם חלק לעולם הבא (8)
ה. המחלוקת האם יש להם חלק לעוה"ב, ודרשות הפסוקים (5)	דור המבול
עשרת השבטים ~ שבקיה ר"ע לחסידותיה ~ עוה"ב לקטנים	ב. סוגית דור המבול ונח, חטאם וענשם (4)
	ג. ויהי לשבעת הימים, מה אירע בהם (4)

1. השמועות לגבי עוה"ב לקטנים וממתי (4)
 2. ממתי קטן ישראל בא לעוה"ב, ומנין (5)
 דף ק"א
 עשרת השבטים ~ לא ניחא למרייהו
 א. על אילו מימרות אמרינן דלא ניחא למרייהו שיאמרו אותם, וכיצד ניחא (3)
 עשרת השבטים ~ לא ניחא למרייהו ~ יציאת מצרים
 ב. השמועות במשה ויציאת מצרים (7)
 עשרת השבטים ~ ולקחתי ~ עטרה לצדיקים
 ג. הקב"ה עתיד להיות לעטרה בראש כל צדיק, הלימוד מהפסוקים באילו מעשים יזכו לכך (8)
 משנה - אנשי עיר הנדחת
 ד. דיני מדיחי עיר הנדחת ומנין (7)
 דף ק"ב
 מכאן אמרו נכסי צדיקים וכו' ושל רשעים

- א. הדינים בנכסי עיר הנדחת ובעלותם (10)
 שללה ולא שלל שמים
 ב. דיני קדשי שמים בעיר הנדחת ומהיכא ילפי (7)
 ואת כל שללה תקבון
 ג. דיני עשיית עיר הנדחת וקביצת שללה (6)
 דף ק"ג
 לא תבנה עוד ~ יריחו ~ חיאל בית האלי
 א. המעשה בבנית יריחו על ידי חיאל בית האלי ועצירת הגשמים על ידי אליהו (8)
 אבדו רשעים מן העולם
 ב. מה בא לעולם בביאת צדיקים ורשעים, ומנין (4)
 הדרן עלך פרק חלק וסליקא לה עסקת סנהדרין

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

- 📖 **ברכות** עם מחודדין בפ"ד.
 📖 **שבת** מהדורה חדשה.
 📖 **עירובין**
 📖 **פסחים**
 📖 **שקלים ר"ה**
 📖 **יומא**
 📖 **סוכה**
 📖 **ביצה תענית**
 📖 **מגילה-פורים** עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחיר יין לרמ"א
 📖 **מו"ק חגיגה**

- 📖 **יבמות**
 📖 **כתובות**
 📖 **נדרים**
 📖 **נזיר סוטה**
 📖 **גיטין**
 📖 **קידושין** - עם תורתך שעשועי, סימני הדין, ותוספתא
 📖 **בבא קמא**
 📖 **בבא מציעא**
 📖 **בבא בתרא א-ב**
 📖 **סנהדרין א-ב** עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

- 📖 **מכות שבועות**
 📖 **עבודה זרה הוריות** מחודדין בפ"ד
 📖 **זבחים**
 📖 **מנחות**
 📖 **חולין**
 📖 **בכורות** עם הקדמות ומושגים
 📖 **ערכין-תמורה**
 📖 **כריתות-מעילה**
 📖 **נדה**

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

- באהבת תשגה תמיד** - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
איזוהי דרך ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.
קיצור חודים - מנוקד ומסודר.
קיצור אלשין רות
קיצור אלשין אסתר
קיצור אלשין איכה - בקרוב בס"ד על ש"ש וקהלת.
נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

||| ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל לפרטים תגובות והערות:
yesodot100@gmail.com

~265~

המערכת